

ИЗВЕШТАЈ О НАУЧНОЈ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
родитеља и име
Датум и место рођења

Станојевић, Миле, Ненад
14. 06. 1993. Лесковац

Основне студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Звање
Година уписа
Година завршетка
Просечна оцена

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет у Нишу
Социологија
Дипломирани социолог
2012
2016
9,19

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Звање
Година уписа
Година завршетка
Просечна оцена
Научна област
Наслов завршног рада

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет у Нишу
Социјални рад
Мастер социјалног рада
2016
2017
9,71
Социјални рад
Социјална инклузија ромске деце у основним школама у Нишу

Докторске студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Година уписа
Остварен број ЕСПБ бодова
Просечна оцена

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет у Нишу
Социологија
2017
130
9,67

ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	<p>Станојевић, Н. (2022). Прилог социолошком проучавању становништва. <i>Социолошки преглед</i>, LVI (1): 383-392. doi: 10.5937/socpreg56-33942</p> <p>У раду је дат осврт на уџбеник др Сузане Марковић Крстић <i>Становништво у социолошком контексту</i>. Поред приказивања структуре уџбеника и анализе кључних питања социолошког проучавања становништва којим се ауторка бави, указује се на значај социолошког проучавања становништва и неопходност мултидисциплинарног и интердисциплинарног приступа проучавању ове теме.</p> <p>Рад припада научној области докторске дисертације</p>	M26
2	<p>Станојевић, Н. (2019). Допринос критичком истраживању теорије и праксе транзиције. <i>Социолошки преглед</i> LIII (3): 1319-1328. DOI: 10.5937/socpreg53-20580</p> <p>У раду је дат осврт на монографију др Љубише Митровића <i>У рајама транзиције: између суноврата и алтернативе: Пledoаје за транзицију транзиције и алтернативно друштво</i>. Поред изношења структуре и основних теоријских полазишта аутора, разматра се утицај примене неолибералне стратегије развоја на друштва у транзицији и могућности успостављања алтернативне стратегије развоја. Такође се проблематизује улога и положај друштвено-хуманистичких наука и интелектуалаца у савременом свету</p> <p>Рад припада научној области докторске дисертације</p>	M27
3	<p>Станојевић, Н. (2020). Значајан прилог савременој социологији друштвених промена. <i>Социолошки преглед</i>.</p>	M27

У раду је дат осврт на монографију *Социолошке маргиналије на савремене теме: огледи о савременој социологији*, аутора др Љубише Митровића. Најпре се полази од кризе друштвено-хуманистичких наука, са посебним освртом на кризу социологије, и значаја интелектуалаца у савременом друштву. Затим се разматра положај савремене левице. На крају су приказани најзначајнији и најактуелнији прилози на савремене теме. Закључује се да монографија представља допринос савременој социологији друштвених промена.

Рад припада научној области докторске дисертације

ДА	НЕ	ДЕЛИМИЧНО
----	----	-----------

Jovanović, N., Stanojević, N. (2020). Siromaštvo kao socijalni problem, U: Stjepanović Zaharijevski, D., Milošević Radulović, L., Marković Krstić, S., Đigić, G. (прир.) Теорија и пракса у образовању социјалних радника. Ниш: Филозофски факултет. стр. 123-132. ISBN 978-86-7379-544-7

- 4 Рад се бави сиромаштвом као значајним социјалним проблемом. У првом делу рада се указује на проблем сиромаштва у глобалном контексту и његове бројне негативне ефекте, затим се истичу битне карактеристике и врсте сиромаштва. Приказани су и теоријски приступи објашњењу сиромаштва, који одређују начин на који се третирају сиромашни, тј. начин на који држава и друштво решавају проблем сиромашних. У другом делу рада акценат је на проблему сиромаштва у Србији последњих деценија. У завршном делу се указује на значај образовања као ресурса за смањење сиромаштва и социјалних неједнакости. Закључује се да се садашња и будућа криза друштва не може разрешити без потпуног сагледавања питања образовања као важног економског фактора.

M33

Рад припада научној области докторске дисертације

ДА	НЕ	ДЕЛИМИЧНО
----	----	-----------

Станојевић, Н., Пуцаревић, Б., Скробић, Љ. (2021) „Изазови младих на тржишту рада за време пандемије COVID-19”, у: Чикић, Ј., Стојшин, С. (прир.) Књига апстракта: *Друштвени развој и демографске промене*, 15. мај 2021, стр. 42-43, Нови Сад: Српско социолошко друштво - Одсек за социологију Филозофског факултета, ISBN 978-86-6065-643-0

- 5 У прилогу се истиче да пандемија COVID-19, поред здравствених, има и бројне социо-економске утицаје на становништво и да се могу препознати посебно вулнерабилне групе и проблеме са којима се оне суочавају у различитим областима. На основу објављених теоријских и емпиријских радова, указано је на изазове укључивања младих на тржиште рада за време пандемије COVID-19. Последице ових изазова анализирале су како на индивидуалном, тако и на ширем друштвеном нивоу. На крају рада се разматрају и потенцијалне стратегије за решавање ових изазова.

M34

Рад припада научној области докторске дисертације

ДА	НЕ	ДЕЛИМИЧНО
----	----	-----------

Станојевић, Н., Јовановић, Н. (2020). Социјална ексклузија ромских ученика у основним школама у Нишу. *Годишњак за социологију*, XVI (25): 61-75. DOI:10.46630/gsoc.25.2020.03

- 6 Указујући да је социјална ексклузија један од кључних разлога ниског образовног постигнућа, у раду се анализира социјална ексклузија ромских ученика у основним школама у Нишу. Рад се састоји из три дела: најпре се износе подаци који показују друштвени и образовни статус ромске популације, затим се приказују најзначајнији нормативни оквири инклузије Рома, а на крају се приказују резултати истраживања о социјалној ексклузији ромских ученика у основним школама у Нишу. Закључује се да ромски ученици нису интегрисани у вршњачке групе и да постоји изражена социјална дистанца према њима.

M52

Рад припада научној области докторске дисертације

ДА	НЕ	ДЕЛИМИЧНО
----	----	-----------

Милошевић Радловић, Л., Марковић Крстић, С. и Станојевић, Н. (2022). Допринос Центра за социолошка истраживања Филозофског факултета у Нишу развоју науке, образовања, међународне и међууниверзитетске сарадње. *Годишњак за социологију* XVIII (28): 181-206. DOI: 10.46630/gsoc.28.2022.08

- 7 У раду је приказан институционални развој Центра за социолошка истраживања од оснивања и преглед реализованих научноистраживачких пројеката, националних и међународних научних конференција и округлих столова који су допринели развоју науке, образовања, међународне и међууниверзитетске сарадње у Србији и на Балкану, што је део научноистраживачке и културне мисије Центра за социолошка истраживања. Рад се базира на анализи архивске и библиографске грађе, која сведочи о изузетно богатој и мултидисциплинарној научној продукцији и ангажованости истраживача у препознавању, сагледавању и проучавању актуелних друштвених проблема.

M52

Рад припада научној области докторске дисертације

ДА	НЕ	ДЕЛИМИЧНО
----	----	-----------

Станојевић, Н., Павловић, Н., Јовановић, М. и Петровић, Ј. (2022). Полустолетна ретроспектива: издавачка делатност Департмана за социологију и Центра за социолошка истраживања Филозофског факултета у Нишу. *Годишњак за социологију*, XVIII (28): 207-230. DOI: 10.46630/gsoc.28.2022.09

- 8 У раду је сажето представљена издавачка делатност Департмана за социологију Филозофског факултета у Нишу. Најпре је резимирана институционализација издавачке делатности Факултета у хронолошкој перспективи, а потом је приказана издавачка активност запослених на Департману за социологију од њеног оснивања до данас. Као најважнија периодична публикација Департмана за социологију, часопис *Годишњак за социологију* је представљен кроз библиометријску перспективу и анализу трендова тематских усмерења прилога.

M52

Рад припада научној области докторске дисертације

ДА	НЕ	ДЕЛИМИЧНО
----	----	-----------

Станојевић, Н. (2020). Реформа високог образовања у Србији - резултати и критике. У: Љ. Митровић, Г. Стојић, Н. Станојевић (прир.) *Традиција, модернизација, идентитети X: Биланс транзиције у Србији и на Балкану*. Ниш: Филозофски факултет. стр. 171-180. ISBN 978-86-7379-520-1

M63

Указујући да друштвена трансформација обухвата, између осталог, промене у образовном систему, у раду се на основу објављених теоријских и емпиријских истраживања, анализирају промене у високом образовању у Србији. Анализа обухвата три области: ефикасност студија, мобилност студената и задовољство студената програмом студија. У завршном делу рада се приказују и неке од критика болоњске реформе.

Рад припада научној области докторске дисертације

ДА

НЕ

ДЕЛИМИЧНО

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 5 радова, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА КАНДИДАТА ЗА ПОДНОШЕЊЕ ЗАХТЕВА ЗА ОДОБРАВАЊЕ ТЕМЕ

Кандидат испуњава услове предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета да поднесе захтев за одобравање теме докторске дисертације

ДА

НЕ

Да, кандидат Ненад Станојевић испуњава све услове прописане Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета. Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације је одобрена одлуком број: НСБ број 8/ 18-01-001/23-023, донесеној 02.03.2023. године.

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА МЕНТОРА

Име и презиме, звање
Ужа научна област за коју је изабран у звање
Датум избора
Установа у којој је запослен
Е-пошта

Немања Крстић, доцент
Социологија
20.03.2019.
Филозофски факултет, Универзитет у Нишу
nemanja.krstic@filfak.ni.ac.rs

Најзначајнији радови ментора из научне области којој припада тема докторске дисертације

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1.	Krstić, Nemanja, Tomanović, Smiljka, Stanojević, Dragan. 2022. Family Practices and Time During the Covid-19 Pandemic in Serbia. Sociologija LXIV(2): 149-170 DOI: https://doi.org/10.2298/SOC2202149K	M23
2.	Krstić, Nemanja, Gavrilović, Danijela, & Stjepanović Zaharijevski, Dragana. 2020. Socially Endangered Families in the Solidarity Network. Global Social Welfare: 1-22. DOI: https://doi.org/10.1007/s40609-020-00198-w	M23
3.	Krstić, Nemanja. 2020. Refleksivni osvrt na upotrebu metode dubinskog intervjua u istraživanju porodičnih praksi - na primeru istraživanja socioekonomskih strategija delanja porodica u Srbiji. Sociologija, LXII(1): 63-82. DOI: https://doi.org/10.2298/SOC2001063K	M24
4.	Krstić, Nemanja. 2017. Simboličke podele porodičnog prostora. Godišnjak za sociologiju XIII(19): 25-51	M52
5.	Krstić, Nemanja. 2022. The Concept of Symbolic Boundaries – Characteristics and Scope. Facta Universitatis - Series: Philosophy, Sociology, Psychology and History, 21(2): 61-72. https://doi.org/10.22190/FUPSPH2202061K	M52

Менторства у последње три године

Р. бр.	Име и презиме докторанда, тема докторске дисертације, факултет/универзитет	Датум именов.	Датум одбране
	Није био ментор у последње три године		

Ментор испуњава услове предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета

ДА

НЕ

Да. Ментор доц. др Немања Крстић испуњава све критеријум утврђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом факултета. Када је реч о најмање 4 бода за рад у часопису са листа SSCI или SCIE, SCI или SCIE, ERIH, HEINONLINE, ECOLIBRI и EconLit или у часопису категорије M24, предложени ментор је доставио доказ о постојању довољног броја минималних бодова ове категорије. Када је реч о критеријуму од најмање 20 бодова за радове у категоријама: M11, M12, M13, M14, M21, M22, M23, M24, M31, M32, M33, M34 и M51 (радови у категоријама: M31; M32; M33 и M34 доносе највише 20% потребних бодова), предложени ментор је доставио списак радова који збирно износе 32.75 бода.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ТЕМЕ

Предлог наслова теме докторске дисертације	“Културни и социјални капитал породице као фактори образовног постигнућа деце: студија случаја средњошколаца из Југоисточне Србије”
Научно поље	Социологија
Научна област	Социологија
Ужа научна област	Социологија
Научна дисциплина	Социологија породице и социологија образовања

1. Предмет научног истраживања (до 800 речи)

Предмет научног истраживања јесте испитивање односа између два типа капитала којима породице располажу и образовног постигнућа средњошколаца из југоисточне Србије. Капитали који су средишњи појмови истраживања су културни и социјални. Наиме, иако су и један и други присутни у домаћим истраживањима, најчешће се њихов утицај на образовна постигнућа деце мерио засебно. Истраживање је стога конципирано тако да паралелно испитује на који начин социјални и културни капитал утичу на образовно постигнуће и то контрастирајући их кроз крајње случајеве, ученика са изузетним и ученика са slabим школским успехом.

Полазиште нацрта докторске тезе јесте да се у друштвеном контексту образовање перципира као да је базирано на принципима меритократије, чиме се занемарују многи друштвени извори неједнакости који управо утичу на образовне успехе ученика и ученица. Управо један од главних фактора, који је уједно и фактор медијације, јесте породица кроз коју се социјални и културни капитал директно преносе и репродукују. У таквим околностима, потребно је испитати да ли

различити обими културног и социјалног капитала породица ученика и ученица имају утицај на њихов коначни школски успех и тиме дати допринос објашњењу фактора неједнакости у образовању.

Посебан фокус у истраживању овог проблема ће бити стављен управо на то како се ова два типа капитала комбинују. Другим речима, како образовне амбиције и фактички успех коинцидирају са укупним обимом капитала, тј. да ли већи обими појединачних капитала представљају значајан ресурс ученика у постизању запаженог образовног успеха. Да би се то урадило на што адекватнији начин, истраживање узима у обзир различите димензије социјалног и културног капитала. Тако се социјални капитал разлаже на социјални капитал унутар породице и социјални капитал изван породице. На другој страни, културни капитал ће бити разложен на три његова појавна облика, а то су отеловљени, опредмећени и институционализовани.

Рад има и једну теоријску претензију, а то је да потенцијално провери који од два приступа има већу хеуристичку моћ у објашњавању постојећих неједнакости у делу образовног поља Србије.

2. Усклађеност проблематике са коришћеном литературом (до 200 речи)

Одабрани проблем нацрта докторске дисертације директно производи из значајних социолошких истраживања. На првом месту ту су Бурдијев концепт капитала, са посебном пажњом на његову операционализацију културног капитала. Колеманово схватање социјалног капитала представља други кључан концепт на којем се базира овај нацрт. Такође је важно рећи да се нацрт не исцрпљује на приказу и повезивању ова два концепта, већ и на њиховим критичком сагледавању из перспективе циљева саме дисертације.

Што се тиче друштвеног и образовног контекста, истраживање се на адекватан начин надовезује на најрелевантнија истраживања домаће и стране литературе.

3. Циљеви научног истраживања (до 500 речи)

Упоредна анализа социјалног и културног капитала породице као фактора образовног постигнућа деце представља општи циљ рада. Како би се он постигао, истраживање је конципирано као квалитативно јер се тиме може доћи до дубљег разумевања механизма мобилизације два типа капитала породица у образовању своје деце. Поред тога, пажња ће бити посвећена свим димензијама капитала, како би се утврдио њихов значај за образовно постигнуће деце. Дакле, циљ није испитати само генерални ефекат укупног капитала, већ значај сваке димензије социјалног и културног капитала. На овај начин ће се адекватније тестирати експликативна моћ теорија социјалног и културног капитала у објашњењу образовних неједнакости, посебно у контексту југоисточне Србије. Може се формулисати више специфичних циљева:

1. Утврдити на који начин породични капитали утичу на образовни успех и одлуку о наставку школовања и одабиру факултета/виших школа средњошколаца;
2. Испитати који од два капитала породице је значајнији за образовно постигнуће деце, чиме ће се установити који теоријски приступ је адекватнији у објашњењу образовног постигнућа ученика;
3. Идентификација најзначајније димензије културног капитала и најзначајније димензије социјалног капитала у објашњењу образовног успеха, што ће омогућити боље разумевање могућности примене ових теоријских приступа у објашњењу образовних неједнакости;
4. Утврђивање како класна позиција породице утиче на начин на који се културни и социјални капитал мобилишу у контексту образовања деце;
5. Откривање да ли је могуће ануирати неодговарајући утицај ових капитала породице на образовни успех деце; односно, на који начин ученици могу остварити успех у образовању ако њихове породице немају релевантне капитале.

4. Очекивани резултати, научна заснованост и допринос истраживања (до 200 речи)

Очекивани резултат је утврђивање значаја културног и социјалног капитала породице за образовно постигнуће деце и доношење одлуке о наставку школовања, као и утврђивање тога који је теоријски приступ погоднији за објашњење неједнакости у образовању у контексту југоисточне Србије.

Поред тога, доћи ће се и до сазнања о најбитнијим димензијама културног и социјалног капитала и о начинима на који породице мобилишу ове капитале у контексту образовања деце. Затим, да ли постоји свест код испитаника о значају социјалног и културног капитала за образовно постигнуће деце и да ли је и како могуће ануирати неодговарајући утицај ових капитала породице на образовни успех деце.

5. Примењене научне методе (до 300 речи)

Истраживање је конципирано као студија вишеструких случајева (Bogdanović, 1993; Jin, 2007, Шљукић и Шљукић, 2020). Узорак истраживања се бити сачињен од 20 ученика и њихових породица. Како се ради о студији вишеструких случајева, ових 20 ученика ће бити пронађени у 10 средњих школа на територији југоисточне Србије. То ће бити тако јер ће се у свакој школи бирати по два ученика, један чији успех спада у најбоље и други чији успех се може недвосмислено категоризовати као слабији. Тиме ће се добити узорак од десет ученика са одличним и десет ученика са лошим успехом и формирати десет парова који ће бити основа за упоредну анализу контрастних случајева. С обзиром да је циљ истраживања утицај капитала породица на успех, сваки од ученика ће бити третиран као случај, да би се његов успех у школи сагледао кроз призму његове породице.

Методе које ће бити коришћене у сврху добијања што богатијег материјала за реконструкцију значаја који капитали породица имају за образовни успех су следећи: дубински интервјуи са свим ученицима и по могућству оба родитеља/старатеља, што би у максималном збиру било 40 интервјуа. Такође је предвиђено да се ураде 10 интервјуа са стручним сарадницима школе. Дубинском интервјуу као централној методи ће бити придружени анализа званичне школске документације која се односи на одабране ученике (педагошки профил, ученички досије и сл.) као и дневник истраживача где ће бити бележена непредвиђена и ситуациона запажања.

Предложена тема се прихвата
неизмењена

ДА

НЕ

Коначан наслов теме
докторске дисертације

“Културни и социјални капитал породице као фактори образовног постигнућа деце: студија случаја
средњошколаца из Југоисточне Србије”

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

Предложена тема докторске дисертације се у свом теоријском образложењу ослања на најзначајније приступе истраживању улоге социјалног и културног капитала породица у продукцији и репродукцији неједнакости у образовном систему. Такође,

нацрт доктората садржи преглед релевантних истраживања неједнакости у образовању. У методолошком смислу, нацрт дисертације нуди диференциран склоп техника за прикупљање релевантних података, од дубинског интервјуа до анализе школске документације. Тиме се показује њихов добро промишљен одабир јер се ради о сложеној схеми узрока који могу бити барем делом откривени и објашњени само уколико се комбинују формални подаци о образовном успеху, са личним описима искустава и мишљења актера укључених у образовни процес средњошколаца и средњошколки.

Укупно сагледавајући предметно и методолошко одређење нацрта докторске дисертације, Комисија је сагласна да се ради о теоријски добро утемељеном и методолошки адекватно операционализованом нацрту доктората. Стога закључује да је тема социолошки релевантна са јасно дефинисаним доприносом специфичном истраживачком пољу којем припада.

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Број одлуке НСВ о именовању Комисије

8/18-01-001/23-023

Датум именовања Комисије

2. 3. 2023.

Р. бр.

Име и презиме, звање

Потпис

Р. бр.	Име и презиме, звање	Потпис
1.	Др Наталија Јовановић, редовни професор
Социологија
(Научна област)
Филозофски факултет у Нишу
(Установа у којој је запослен)	председник
2.	Др Немања Крстић, доцент
Социологија
(Научна област)
Филозофски факултет у Нишу
(Установа у којој је запослен)	ментор, члан
3.	Др Милена Јовановић Крањец, доцент
Социологија
(Научна област)
Економски факултет у Крагујевцу
(Установа у којој је запослен)	члан
4.	Др Милош Јовановић, доцент
Социологија
(Научна област)
Филозофски факултет у Нишу
(Установа у којој је запослен)	

Датум и место:

.....